

รูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏ ภายใต้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547

พิศุต ภูมิโคกรักษ์

คุณฉันทิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมคณาจารย์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าคณาจารย์ ได้พิจารณา
คณาจารย์ของ พิกุล ภูมิโคกรักษ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษาคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมคณาจารย์

.....ประธาน
(ดร.ดิเรก พรสีมา)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ดร. สุนทรายุทธ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)

.....กรรมการ
(ดร.นวลผจง อุดรพิมพ์)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน
(ดร.ดิเรก พรสีมา)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ดร. สุนทรายุทธ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)

.....กรรมการ
(ดร.นวลผจง อุดรพิมพ์)

.....กรรมการ
(ผศ.ดร.สมถวิล จิตตวร)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับคณาจารย์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษาคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 15 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2550

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ ระดับคุณวุฒิปบัณฑิต

จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

ประจำภาคเรียนฤดูร้อน ปีการศึกษา 2550

ประกาศคุณูปการ

คุณภินิพจน์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี โดยได้รับความกรุณา จากท่าน ดร.ดิเรก พรสีมา ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สร สุนทราวุธ รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม ดร.นวลผจง อัครพิมพ์ และ ดร.สมถวิล จิตตวร คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทำให้งานวิจัยนี้มีความสมบูรณ์และสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวนิต เสาธานนท์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ที่ให้โอกาสศึกษาต่อรวมทั้งมหาวิทยาลัยที่ให้การสนับสนุนทุนการศึกษา

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ที่มีคุณค่ายิ่งแก่ผู้วิจัย และขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ปรัชญา เวสารัชช์ ศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ ศาสตราจารย์ ดร.ธีระ รุณเจริญ รองศาสตราจารย์ ดร.เป็รื่อง กิจรัตน์กร รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริโรจน์ ผลพันธิน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา การพานิช และ คุณทวิสันต์ โธณานุรักษ์ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ได้กรุณาให้สัมภาษณ์ พร้อมทั้งให้คำแนะนำที่มีคุณค่ายิ่งต่อการวิจัย รวมทั้งผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามงานวิจัย รวมทั้ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภิญญาพร นิตยประภา คุณกฤษฎา กุลทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกษร วงศ์ก้อม ที่ช่วยกรุณาเก็บข้อมูล และ ดร.นฤมล ศักดิ์ปกรณ์กานต์ ที่ช่วยวิเคราะห์ข้อมูลให้ งานวิจัยเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ ดร.จำเริญรัตน์ เจือจันทร์ ดร.จารีรัตน์ ประกแก้ว และ ดร.ประหยัด ภูมิโคกรักษ์ ที่ให้ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย ตลอดจน พี่ๆ น้องๆ เพื่อนๆ ทุกท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อเจริญ-คุณแม่สมเลื่อน วงศ์ก้อม ผู้วางรากฐานการศึกษาแก่ผู้วิจัย และให้กำลังใจตลอดมา

พิกุล ภูมิโคกรักษ์

46820163: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ด. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏ/ การบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏ/ การบริหารมหาวิทยาลัย

พิบูล ภูมิโคกรักษ์: รูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏ ภายใต้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย

ราชภัฏ พ.ศ. 2547 (AN EFFECTIVE MANAGEMENT MODEL OF RAJABHAT UNIVERSITY

UNDER THE RAJABHAT UNIVERSITY ACT B.E. 2004) อาจารย์ผู้ควบคุมคุณภาพนิพนธ์: ดิเรก พรสีมา,

Ph.D., ธร สุนทรายุทธ, Ph.D., ไพรัตน์ วงษ์นาม, ค.ด., นวลผจง อุดรพิมพ์, Ph.D. 294 หน้า. ปี พ.ศ.2550

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษารูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏ ภายใต้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 จากการศึกษาเอกสารผลงานวิจัย และพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 เพื่อนำมาสร้างกรอบแนวคิดในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ด้านคือ ด้านการเรียนการสอน ด้านการวิจัย และด้านการบริการชุมชน ตามกรอบพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏจำนวน 87 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏ ภายใต้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 ที่ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าเป็นด้วย ประกอบด้วย องค์ประกอบที่สำคัญ 3 ด้านคือ **ด้านการเรียนการสอน** ผู้บริหารที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นด้วยในระดับมากถึงมากที่สุดในทุกประเด็นโดยประเด็นที่ได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุดที่สำคัญได้แก่ 1) หลักสูตรตอบสนองให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข 2) การเปิดหลักสูตรใหม่พิจารณาตลาดแรงงาน และบุคลากรที่มีอยู่ความรู้ความชำนาญในหลักสูตรที่เปิดใหม่ หลักสูตรที่เปิดควรได้รับการอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย โดยยึดตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และควรศึกษาแนวโน้มการรองรับของตลาดแรงงาน 3) การพัฒนาหลักสูตรผลิตบัณฑิตที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต มหาวิทยาลัยราชภัฏควรมุ่งผลิตบัณฑิตตามจุดแกร่งหรือเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตกำลังคน **ด้านการวิจัย** ประเด็นที่สำคัญได้แก่ 1) สนับสนุนการทำวิจัยโดยจัดฝึกอบรม หรือจัดหาที่ปรึกษาเพื่อให้คำแนะนำ 2) มีหน่วยงานกลางดูแลการบริหารจัดการงานวิจัยในภาพรวมของมหาวิทยาลัยเพื่อส่งเสริมและอำนวยความสะดวกแก่นักวิจัย ทำหน้าที่ประสานงานเครือข่ายการวิจัย 3) พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานสากล ให้สามารถสร้างงานวิจัยที่มีคุณภาพและสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนามหาวิทยาลัยเพื่อท้องถิ่นและสังคมได้ **ด้านการบริการชุมชน** ประเด็นที่สำคัญได้แก่ 1) เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็น ความรู้ ข้อเสนอแนะในกิจการของมหาวิทยาลัย 2) มหาวิทยาลัยให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่ชุมชน ตามความต้องการของชุมชน เน้นบริการชุมชนทุกรูปแบบ สร้างการยอมรับและช่วยให้ชุมชนสามารถพัฒนาและพึ่งตนเองได้ 3) ส่งเสริมและพัฒนาผู้นำชุมชนทุกรูปแบบ เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนอย่างแท้จริง

46820163: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; Ed.D. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: MANAGEMENT MODEL OF RAJABHAT UNIVERSITY/ MANAGEMENT OF RAJABHAT UNIVERSITY/ MANAGEMENT OF UNIVERSITY

PIKUL BHOOMKHOKRAK: AN EFFECTIVE MANAGEMENT MODEL OF RAJABHAT UNIVERSITY UNDER THE RAJABHAT UNIVERSITY ACT B.E. 2004. DISSERTATION ADVISORS: DIREK PORNSIMA, Ph.D., DHORN SUNTRAYUTH, Ph.D., PAIRAT WONGNAM Ph.D., NUANPAJONG UDORNPIM, Ph.D. 294 P. 2007.

The purpose of the research was for the study of The management model of Rajabhat University under The Rajabhat University Act B.E. 2004 from the review of literature and from The Rajabhat University Act B.E. 2004. This is to build up the three conceptual frameworks for the interview of the authority committees. These are the administrators dealing with the teaching process, the administrative research and the administration of community both according to the Rajabhat University Act B.E. 2004. The instruments employed in this study (research) were quantitative and qualitative research. The study samples were 87 administrators of Rajabhat University. The data were analysed by computing means and the standard deviation.

The research findings were as follows. Regarding teaching and learning: 1) The target of the curriculum is for the benefit of good learners, being capable of and have a happy life in society. 2) The new curriculum considered labour marketing and the exiting key personals who are knowledgeable, skillful in the new curriculum. The new curriculum should be approved by the university committee councils. This should be according to the standard of the committees of the higher education and accordance with tendency of the marketing labour. 3) The development of the curriculum should be for the benefit of learners according to the future labour market. The purpose of Rajabhat University should produce graduates in the excellence or in accordance with the university identity. This is for the efficiency of the manpower regarding research. The most significances are: 1) Support for research conducts and training or providing advisors. 2) Setting the central administration, points, unit for research for the overall impression of the university. This is for the approval and to facilitate for researchers and co-operate the research network. 3) Developing the quality of teaching and learning process at the level of a university to achieve the international standard. This is to create the quality research, for the application and for the development of local society. Regarding to community service, the most important points are to: 1) Provide the opportunity for the co-operation of society to share ideas and knowledge, and suggestions for the university. 2) The university should provide the academic assistance for the community according to its community. This should focus on every form of services. This is to create acceptance and help community to develop and be self-reliant. 3) To improve and to develop all types of the community leaders for the real application of knowledge and for the benefits of community as a whole.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการทำวิจัย.....	8
คำถามการวิจัย.....	8
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	9
เขตของการวิจัย.....	10
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ.....	14
ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการแบบบูรณาการ.....	23
การบริหารจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	38
รูปแบบการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	57
มาตรฐานการอุดมศึกษา.....	66
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	68
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	87
ขั้นตอนและวิธีการวิจัย.....	87
เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	95
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	96
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	97
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	97

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	99
ส่วนที่ 1 สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ.....	99
ส่วนที่ 2 ร่างรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏ ภายใต้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547.....	106
ส่วนที่ 3 รูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยที่ผ่านการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ.....	113
ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏ ภายใต้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 และข้อคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหาร.....	118
ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม.....	132
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	137
สรุปผลการวิจัย.....	138
อภิปรายผลการวิจัย.....	145
ข้อเสนอแนะในการวิจัย.....	156
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป.....	158
บรรณานุกรม.....	159
ภาคผนวก.....	170
ภาคผนวก ก.....	171
ภาคผนวก ข.....	214
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	234

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงรูปแบบการบริหารจัดการแบบเดิมและแบบใหม่.....	28
2 แสดงลักษณะพฤติกรรมผู้บริหารแบบบูรณาการและผู้บริหารแบบบูรณาการ ยุคอิเล็กทรอนิกส์.....	30
3 แสดงการสรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	90
4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	119
5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัย ราชภัฏ ภายใต้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 ด้านการเรียนการสอน.....	122
6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัย ราชภัฏ ภายใต้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 ด้านการวิจัย.....	127
7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัย ราชภัฏ ภายใต้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 ด้านการบริการชุมชน.....	129
8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัย ราชภัฏ ภายใต้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 ในภาพรวม ทั้งด้านการเรียนการสอน ด้านการวิจัย และด้านการบริการชุมชน.....	131

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
2 โครงสร้างองค์การแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการทำหน้าที่การบริหารจัดการ.....	21
3 แสดงวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	33
4 การบริหารจัดการที่เป็นภาพอนาคตของมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	56
5 แสดงขั้นตอนการวิจัย.....	89
6 แสดงโครงสร้างการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏตามพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547.....	107
7 ร่าง (1) รูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏ ภายใต้พระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547.....	110
8 แสดงรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏ ภายใต้พระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547.....	113